

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/96/2022
Identifikačné číslo spisu:	8120206841
Dátum vydania rozhodnutia:	20.07.2022
Meno a priezvisko:	Mgr. Miroslav Šepták
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:8120206841.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého Y., narodeného XX. júna XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov, dieťa rodičov matky K. K., narodenej XX. P. XXXX, bývajúcej v B., R. XX, t. č. B., K. XX, právne zastúpenej Mgr. Petrom Troščákom, advokátom so sídlom v Prešove, Hlavná 50 a otca Ing. Š. B., narodeného XX. Q. XXXX, bývajúceho v A., P. XX, Č. T., za účasti Okresnej prokuratúry Prešov, Masarykova 16, Prešov, v konaní o zrušenie rozhodnutia, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 28P 157/2020, o dovolaní matky maloletého proti rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 24CoP 97/2021 zo 14. decembra 2021, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“, alebo „okresný súd“) rozsudkom č.k. 28P 157/2020-155 z 18. marca 2021 zamietol návrh matky na zrušenie povinnosti informovať otca o maloletom, ktorá jej bola určená rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. 27P 139/2018-47 z 28. februára 2019 (výrok I.). Trovy konania nepriznal žiadnemu účastníkovi konania (výrok II.). Súd prvej inštancie mal na základe vykonaného dokazovania za preukázané, že vzťahy medzi rodičmi sú vážne narušené a nedokážu efektívne komunikovať o maloletom. Otec v minulosti rezignoval na úpravu styku s maloletým, keďže konflikt rodičov bol v danom čase enormný. Požadoval však aspoň informácie o maloletom tak, aby aspoň takýmto spôsobom mal s maloletým kontakt. Matka s poskytovaním informácii otcovi nesúhlasila, preto jej bola uložená informačná povinnosť. Súd prvej inštancie zistil, že matka si uvedenú povinnosť neplní, preto nevidel dôvod na zrušenie rozhodnutia a upustenie od povinnosti uloženej matke a návrh ako nedôvodný zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

2. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie matky maloletého rozsudkom zo 14. decembra 2021 sp. zn. 24CoP 97/2021 zmenil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. tak, že

„matka je povinná poskytovať otcovi informácie o zdravotnom stave, o školskom prospechu, ako aj o ostatných podstatných záležitostiach týkajúcich sa maloletého Y., a to vždy k poslednému dňu kalendárneho mesiaca formou e-mailu, ktorý je otec povinný oznámiť matke do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku“, čím odvolací súd zmenil predchádzajúci rozsudok Okresného súdu Prešov č.k. 27P 139/2018-47 zo dňa 28. februára 2019. Odvolací súd mal z obsahu spisu preukázané, že otec nie je s maloletým v žiadnom styku a vzťah maloletého k otcovi je negatívny. Otca odmieta do takej miery, že vyjadril túžbu nosiť priezvisko matky. Otec v konaní o úprave styku s maloletým vzal svoj návrh späť dôvodiac, že by sa prehĺbili konflikty medzi ním a matkou a zároveň, že chce budovať svoju rodinu s inou ženou. Odvolací súd konštatoval, že napriek uvedenému otcovi zostáva zachované právo na informácie o maloletom a aj keď svoj záujem fixuje na novú rodinu, je potrebné predovšetkým prihliadať na záujem maloletého Y., ktorý vyžaduje zachovanie jeho vzťahu s otcom. Vzhľadom na zvolenú formu informačnej povinnosti rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. 27P 139/2018-47 zo dňa 28. februára 2019, v zmysle ktorej má matka poskytovať otcovi informácie poštou listovou zásielkou na adresu H. K. XX, B., odvolací súd mal za to, že pre normalizáciu ich komunikácie bude postačujúca forma e-mailu, ktorý je otec povinný oznámiť matke do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Podľa odvolacieho súdu najvhodnejšie je uložiť matke podávať informácie e-mailom, ktorá náležitosti písomnej formy právneho úkonu spĺňa, dnes je to štandardný spôsob komunikácie umožňujúci pružnú výmenu informácií. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 2 v spojení s § 52 CMP.

3. Krajskému súdu v Prešove bolo dňa 25. januára 2022 doručené podanie matky maloletého, adresované do rúk predsedníčky súdu, označené ako „Rozsudok KS Prešov, č.k. 24CoP 97/2021 - dotaz k mareniu výkonu rozhodnutia so súbežnou sťažnosťou podľa Zákona č. 757/2004 Z.z. Hlava IV. podľa §§ 62, 63, 64“. V predmetnom podaní matka maloletého poukazovala na skutočnosti vyplývajúce z konaní vedených na súde prvej inštancie a na odvolacom súde vo veci starostlivosti súdu o maloletého Olivera, pričom vyslovila nesúhlas so závermi vyplývajúcimi z rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 24CoP 97/2021. Po vybavení podania predsedníčkou krajského súdu bolo podanie matky, vzhľadom na namietaný procesný postup súdov oboch inštancií a vzhľadom na výhrady proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, postúpené dňa 04. februára 2022 (č.l. 223 spisu) Okresnému súdu Prešov na ďalší procesný postup.

3.1 Súd prvej inštancie vyhodnotil podanie matky maloletého podľa obsahu ako dovolanie proti rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 24CoP 97/2021 zo 14. decembra 2021. Uznesením č.k. 28P/157/2020-240 z 2. marca 2022 vyzval matku maloletého (ďalej aj „dovolateľka“), pod následkom odmietnutia dovolania podľa § 447 písm. e) CSP na predloženie plnomocenstva udeleného advokátovi, z dôvodu povinného zastúpenia advokátom v dovolacom konaní a na doplnenie náležitostí vyžadovaných Civilným sporovým poriadkom, pričom dovolanie musí byť spísané advokátom.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podal v zákonom stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) oprávnený subjekt, skúmal bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu; dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

5. Podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

6. Podľa § 436 ods. 1 CSP ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ nebol riadne o povinnosti podľa § 429 poučený v odvolacom konaní, súd prvej inštancie vyzve dovolateľa na odstránenie vád a poučí ho o následkoch neodstránenia vád dovolania.

7. Ustanovenie § 436 ods. 1 CSP predstavuje jedinú (výnimočnú) procesnú situáciu, v ktorej súd prvej inštancie prihliada na existenciu väd dovolania a dovolateľa vyzýva na ich odstránenie. Tento postup súdu prvej inštancie sa týka výlučne väd dovolania v zmysle § 429 ods. 1 CSP a ich výskytu v prípade absencie (alebo nedostatočného) poučenia dovolateľa odvolacím súdom.

8. V danom prípade je z obsahu spisu zrejmé, že dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu obsahuje riadne poučenie o povinnom zastúpení dovolateľky advokátom v zmysle § 429 ods. 1 CSP. Je nepochybné, že dovolateľka nemá právnické vzdelanie (resp. nevykazuje znaky dovolateľa uvedeného v § 429 ods. 2 CSP) a podala dovolanie, ktoré nespísal advokát. Vzhľadom na to už nebolo povinnosťou súdu prvej inštancie vyzývať dovolateľku na odstránenie väd dovolania a poučovať ju o následkoch neodstránenia väd tohto mimoriadneho opravného prostriedku podľa § 436 ods. 1 CSP.

9. Podľa § 447 písm. e/ CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak neboli splnené podmienky podľa § 429 CSP.

10. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. decembra 2019 sp. zn. 4Cdo/190/2019, schváleného Občianskoprávnym kolégiom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 16. septembra 2020 na uverejnenie v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, spísanie dovolania advokátom je obligatórnou podmienkou dovolacieho konania, ktorá musí byť splnená už pri podaní dovolania; jej nedostatok musí byť odstránený do uplynutia zákonnej lehoty na podanie dovolania. To neplatí, ak dovolateľ nebol riadne poučený odvolacím súdom.

11. So zreteľom na vyššie uvedené dovolací súd uzatvára, že v danom prípade nie je splnená osobitná podmienka dovolacieho konania vyplývajúca z § 429 ods. 1 CSP a preto nemožno uskutočniť meritórny dovolací prieskum. Z týchto dôvodov dovolací súd dovolanie matky maloletého dieťaťa proti rozsudku odvolacieho súdu odmietol podľa § 447 písm. e/ CSP, bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia, keď dovolateľka sama nemá vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa a nie je v dovolacom konaní zastúpená tak, ako to vyžaduje § 429 ods. 1 CSP.

12. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

13. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.